

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petilvrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Svetovna vojna.

Na Srbskem naši naprej. — Iz mrzle Rusije nazaj. — Premišel zopet obkolili Rusi. — Počasno napredovanje Nemcev v Belgiji. — Na čilskem obrežju nemška zmaga. — „Emden“ potopljena. — Tsingtau padel.

Avstrija — Srbija.

Vernih duš dan zgodaj zjutraj se je začela strašna kanonada med našo in srbsko artiljerijo pred Šabcem in je trajala 24 ur. Naši monitorji na Savi so prvi začeli bruhati ogenj. Streljali so neprenehoma in poslali na sovražnika več tisoč strelcev. Zemlja se je tresla, ko so zagromeli topovi tudi na suhem. Šabac je bil zavrt v gost dim. Tu in tam je izbruhnil v mestu požar, ko mu je 200 topov tulilo smrtno pesem. Tudi srbske kroglice so letele na našo stran kakor dež. Monitorji so streljali dalje in dovažali municijo semtertja. Najhujše je bilo ob dveh zjutraj. Potem so trobente zatrobile za naskok. Naši so srdito z bajoneti naskočili srbske okope. Nastalo je strašno klanje. Srbi so izgubili tri vrste okopov in bežali proti mestu Valjevu. Naši so obkolili poveljnika Šabca. Srbsko moštvo se je predalo, njih polkovnik se je pa ustrelil z revolverjem. Na carinarski hiši ob Savi se je prikazala avstrijska zastava. Sava je bila vsa okrvavljena. Tako je padel Šabac v naše roke.

Ko so Srbi zapustili Šabac, so se zarili na južni strani mesta in ob bregu Save v močne, betonske okope. Mislili so Srbi, da so ti okopi nepremagljivi, naši so pa streljali na okope s težkimi topovi in je potem večkrat naskočila pehota ter izpodila iz njih sovražnika. Ponoči so potem naši zavzeli Prinčinovič.

Na zemunski breg so Srbi neprestano streljali. Srbski vojaki so prihajali na Ciganski otok. Naši so zakopali ondi več sodov petroleja in bencina. Ko so prišli Srbi zopet na otok, je naša artiljerija s krogli: zažgala sode in Srbi so morali bežati.

V Belgradu ob vходу v Topčiderski park je baje zletela v zrak vojašnica, ki je bila preosnovana v municijsko skladišče. Vzrok eksplozije ni znan.

Na železniški progi Šabac—Ložnica so naši zajeli nek vlak, ki je vozil veliko vojnega materiala. Pri Šabcu so naši zajeli veliko goved, prešičev in strojnih pušk.

Na črti Šabac—Lješnica so se Srbi našim četam silovito upirali, ko so se zakopali v močno utrjene okope na obronku pogorja. Potem je bila tridnevna bitka na črti Ložnica—Krupanj—Ljubovija. Tu so imeli Srbi svojo tretjo armado, pod vodstvom generala Pavla Šturma in prvo armado pod vodstvom generala Petra Bojevića, skupaj 6 divizij, okoli 120.000 mož. Naši so vzeli dne 8. t. m. zvečer Ložnico in glavni vrh Sokolsko planino, jugovzhodno od Krupanja.

Trdovratni boji s Srbi so bili dne 9. novembra južno od Cer-planine z zadnjimi sovražnikovimi četami, katere so naši v kratkem času premagali. Vjeli so naši mnogo Srbov, med njimi polkovnika Radakovića, in med zaplenjenimi topovi so dobili en moderni težki top.

Na južnem bojišču pač avstrijske armade dobro napredujejo. V Srbiji so dne 10. novembra

naši po hudih štiridnevnih bojih zavzeli višine mišarske južno od Šabca z naskokom. S tem je bilo strto srbsko desno krilo. Veliko Srbov je bilo vjetih. Srbi so morali zapustiti močno utrjeno črto Mišar—Cer-Planina in iti nazaj. Umikajoče se močne zadnje srbske straže so se še vedno krepko borile, a zabraniti niso mogle našega prodiranja vzhodno od Ložnice—Krupanj. Višine vzhodno od Zavlake imajo že naši. V bojih od 6. do 10. novembra so naši vjeli 4300 mož in dobili 28 topov, 16 strojnih pušk, mnogo pušk in streljiva.

Črtica iz srbskih bojev. Neki dopisnik boje Srbov opisuje takole: Srbi se bore ob celi Savi. Pri njih se bori vsak, kdor more nositi puško. Število njihovih vojakov šteti je težko. Imajo toliko vojakov, kolikor imajo ljudi. Pri njih se tudi ženske bore. Ženske kopljejo okope, kuhajo na bojišču, nosijo vojakom hrano, streljivo in obvezujejo ranjence. Srbski vojak doživlja strašne čase. Videl sem hlebe, s katerimi se preživljajo. To ni kruh, ki se uživa v mirnih časih! Njihovi hlebi so mešanica ovs, turščice, pšenice, rži in vseh mogočih snovi, stolčenih s kamnom. To zamesijo, zavijejo v mehko ilovico in vržejo v ogenj, da se speče. Drugačnega kruha tudi ne morejo speči, ker ne gredo nikoli iz okopov. Naši želodci bi ta kruh težko prenesli.

Kdaj bo končana vojna s Srbijo? Potiorek, višji poveljnik četam proti Srbom, je v armadnem povelju izrekel tole mnenje: „Po skoraj trimesečni vojni stojimo nasproti utrujenemu sovražniku, ki se že davno kesa svoje lahkomišelnosti, s katero nas je prisilil, da smo potegnili meč. Zadnje sovražnikovo moč hočemo zlomiti in to vojno končati še predno nastopi zima.“

Avstrija — Rusija.

Rusija je naročila v Toklju veliko vojnih potrebščin, posebno streljiva.

V južnovzhodni Galiciji so se Rusi umaknili za reko Dnjester. Pokrajina je popolnoma obubožana. Domačini se preživljajo s tem, da tuintam v zemlji najdejo še malo krompirja, drugo so odnesli Rusi, ki so tu gospodovali. Tedaj so se Rusi umaknili ter zapustili nele Črnovice, ampak tudi Kolomejo in Stanislav. Novi boji z Rusi se še niso pričeli, ker se na tem krilu Rusi le umikajo. Deželni namestnik Bukovine, grof Meran, potuje po osvojenem ozemlju. Severno od Kolomeje so naši ustavili Ruse pri Hocijercu in jih premagali.

Na severnem bojišču so imeli zadnji čas tople jesenske dneve, sedaj je pa že ondi sneg zapadel. Dobre posledice je imel boj v Strijski dolini, da so se Rusi umaknili do Dnjestra.

Rusi že zopet streljajo na Črnovice. Črnoviško prebivalstvo čaka v Dorni Watri trenutka, da se bo smelo vrniti v Črnovice.

O položaju na ruskih bojiščih poročajo časniki, da so se nemške čete iz Ruske Poljske umaknile v Prusijo in bodo tu skušale ovirati

prodiranje ruske premoči. Avstrijske čete so se pa umaknile od Sana proti zapadu, da se napravi primerno grupiranje z nemškimi četami. Poročila zatrjujejo, da se vse to vrši popolnoma po načrtu in da Rusi teh naših načrtov nič ne motijo. Ko so avstrijske čete ta prostor izpraznile, so šli Rusi počasi naprej in so zasedli kraje ob spodnjem Visloku, potem Rešov in Lisko. Tako so Rusi vnovič obkrožili trdnjavo Premišel. V Strijski dolini se pa Rusom ni dobro godilo. Pridirjal je med Ruse naš oboroženi oklopni vlak in nastopilo je naše konjenišvo, tako da so se Rusi bili morali ondi z velikimi izgubami umakniti.

Nemčija — Rusija.

Močne nove ruske čete, katere cenijo na kakih 20 zborov, so zasedle velik del Poljske; te kraje so prej nekaj časa imeli Nemci. Z desetimi armadnimi zbori so Rusi prodrli do reke Warte. Kozaki so šli na več krajih čez reko. Pri Ruškovu in Kozubovu, južno od Kola, je prekorčil Warty ruski kavalerijski zbor treh divizij in šel dalje proti Koninu in Tureku. Nemške straže ob reki so se umaknile k armadi. Ruska kavalerija je bila napadena in premagana. Nemška kavalerija je razpršila en ruski bataljon, vjela 500 Rusov in zaplenila osem strojnih pušk. Nastopilo je pa nato več močnih ruskih pehotnih divizij, ki so šle naprej proti nemški meji.

Na severu nad Vištickim jezerom, trdo ob rusko-pruski meji, so Nemci odbili napad močnih ruskih sil. Rusi so imeli velike izgube; pustili so na bojišču 4000 vjetnikov in deset strojnih pušk.

Car Nikolaj v Holmu. Dne 8. novembra je car Nikolaj prišel v Holm na Poljsko. Sprejel je ondi mestne in deželne odposlance in si ogledal neko bolnišnico za ranjence. Nagovoril je vsakega posameznika ljubeznivo in jim delil svetinje in križe reda sv. Jurija.

Rusija — Turčija.

Dva dni je trajal boj med Rusi in Turki na Kavkazu. Turška armada je zavzela ruske postojanke. Turki so silno vneti za vojno.

Turške ladje na Črnem morju so dozda zaplenile 31 ruskih trgovskih ladij in potopile 10 drugih ladij. Rusi z močnimi oddelki ojačujejo Kišenev, Kiev, Tiraspol, Bender in Odeso.

Ruska mornarica se je zatekla v vojaška pristanišča. Turki so pa s svojim brodom bombardirali Poti, važno trgovsko mesto na Kavkazu. Ko je ruska mornarica napadla turški mesti Kozlu in Zungnedak, je odjadrala in turška mornarica jo je preganjala.

Rusi bi radi v Bukareštu in Sofiji dobili dovoljenje, da bi smeli iti z vojsko proti Carigradu.

Avstrijski cesar in turški sultan se pozdravljata. Avstrijski cesar je poslal sultanu Mehmedu ta-le brzojav: V tem slovesnem trenutku, ko je otomanska država primorana boriti

se za čast in nedotaknjenost svojih najvišjih interesov in stopa na stran Avstrije in nje zaveznice Nemčije, čutim srčno potrebo, da izrazim svoje zadoščanje, ko vidim naše armade in naša brodovja boriti se s plemenitim in vzvišenim navdušenjem za nedotaknjenost in slavo domovine. Veseli me, ker vidim v srečni začetni akciji Vašega brodovja poročstvo in dobro znamenje za uspeh našega orožja v boju, ki so nam ga sovražniki vsilili in pa dolgotrajno in slavno bodočnost naših ljudstev.

Turški sultan Mehmed je odgovoril sledeče: Brzjav Vašega Veličanstva sem prejel z največjim veseljem. Oprt na moje pravice in v zupanju na Vsemogočnega, sem sprejel boj, ki so nam ga skupni sovražniki vsilili. Vaše Veličanstvo zagotavljam, da sem vzradoščen, ko vidim, da se moja armada s slavnimi armadami Avstrije in Nemčije bori za obrambo naših najsvetejših pravic. Trdno upam, da bo Vsemogočni podelil našim armadam zmago in da bo sveta, pravična stvar doživela zmagoslavje. Polagam važnost na to, da izrazim svoje občudovanje nad slavnimi deli Vaših armad in gojim najlepše želje za naš skupen uspeh.

Nemčija — Francoska.

Pri Ypresu so dne 6. novembra vjeli 1000 Francozov in zaplenili 3 strojne puške. Pri Noyonu so Francozi napadli Nemce, pa so bili odbiti. Kraja Saupir in Sapigneula so Nemci pred najhujšim francoskim ognjem morali zapustiti. V Argonskem gozdu so bili Francozi nekoliko nazaj potisnjeni. Ves teden je bil boj za neko višino, katero so potem dobili Nemci in zaplenili dva topova in dve strojni puški.

Bitka ob reki Aisne postaja ljutejša, posebno pri Reimsu. Niso boji samo na zemlji, ampak tudi v zraku med letalci, ki streljajo s strojnimi puškami in karabinci. V Vogezih je zapadel sneg.

V francoski armadi se bojujejo tudi Gurki iz Indije. Gurki so mali suhi možički, podobni Japoncem, za orožje imajo poleg puške tudi nož. Z levico nabijajo puško, v desnici pa sučejo nož; preden naskočijo z bajoneti, pomečejo nože v sovražnike.

Nemci so bombardirali Soissons. Mesto je v razvalinah. Bombardirali so Nemci tudi Armantiers.

Nemci proti Francozom. Na Yserju so imeli Nemci dne 10. novembra dober uspeh. Dixmuiden so vzeli z naskokom. Dobili so v pest 500 vjetnikov in 9 strojnih pušk. Proti jugu so šle nemške čete čez kanal. Zahodno od Langemarka so nemški polki med petjem pesmi: „Nemčija, Nemčija čez vse!“ vzeli prvo francosko črto. Vjeli so okoli 2000 francoskih pešcev. Južno od Yperna so Nemci prepodili sovražnika iz Saint

Eloi po večdnevni hudi bitki. Tu so dobili 1000 vjetnikov in 6 strojnih pušk. Na višinah severno od Armentiera so Angleži večkrat napadli Nemce, pa niso uspeli, pač pa so Nemci prišli naprej pri Lillu. V Argonih so se Francozi na vso moč trudili, da bi bili dobili nazaj neke važne višine, pa so bili odbiti.

Nemčija — Angleška.

Angleži pravijo, da hočejo na vsak način zmagati, da bodo poslali na bojno polje še tri milijone vojakov. To je sicer prazna baharija, vendar je pa Nemce tako razkačila, da nemški časniki odgovarjajo: „S Francozi in Rusi bi se še spravili, z Angleži pa nikakor ne.“ — Resnica je, da Angleži že težko dobivajo vojake in da se govori o tem, da naj bi tudi Angleška vpeljala splošno vojaško dolžnost.

Pomorska bitka pri Valparaisu. Znamenita bitka je bila na čilenskem obrežju med nemškimi in angleškimi vojnimi ladjami. Bil je tisti čas hud vihar. Nemške ladje „Scharnhorst“, „Gneisenau“, „Nürnberg“, „Leipzig“ in „Dresden“ so vozile proti angleškim ladjam „Monmouth“, „Glasgow“ in „Good Hope“. Najprej sta napadli „Scharnhorst“ in „Gneisenau“ ladjo „Good Hope“ s svojim: 21 centimeterskimi topovi. Angleške ladje s svojimi manjšimi topovi niso mogle tako daleč streljati, kakor nemške ladje, ki so streljale vse naenkrat. „Otranto“ je bila močno poškodovana in je komaj ušla iz boja, malo bolje se je godilo ladji „Glasgow“. Drugo poročilo pa pravi, da se „Otranto“ boja ni udeležila. Vseh pet nemških ladij je tedaj napadlo ladji „Monmouth“ in „Good Hope“. Čez malo minut se je „Monmouth“ baje potopila, „Good Hope“ se je pa še dalje časa bojevala, dokler se ni na njej zgodila eksplozija in je potem ubežala v plamen. Blizu ondi sta bili angleški ladji „Canopus“ in „Otranto“, ki se pa boja nista udeležili. Temu pripisujejo Angleži poraz svojih ladij, češ, da je bilo nemških ladij preveč.

Ladja „Emden“ potopljena, ladja „Königsberg“ blokirana. Dne 9. novembra se je Angležem posrečilo, da so premagali in potopili pri Kokosovih otokih v Indijskem morju slavno nemško ladjo „Emden“, ki je toliko sovražnih ladij sama uničila in zlasti Angležem s svojimi drznimi napadi grozno škodo delala. Z ladje „Emden“ je odšlo nekaj pomorščakov razdirat angleško kabelsko postajo, ko je napadla to ladjo velika angleška križarica „Sydney“, ki ima večje topove. V boju je bila križarica „Emden“ potopljena. Posadke je imela 361 mož. Njena nasprotnica pa 400 mož. — V reki Rufidži, v nemški zahodni Afriki, je dne 30. oktobra angleška vojna ladja „Catham“ začela preganjati nemško križarico „Königsberg“ in jo je najbrže spravila v dno.

Njena posadka je pa ušla na breg in je ondi napravila zakope. Angleži so streljali na ladjo „Königsberg“ in na bregu zbrano posadko.

Na ladji „Emden“ je bilo 200 mrtvih in 30-ranjenih, druge so Angleži vjeli. Vjetnika sta tudi njen kapitan pl. Müller in poročnik Franc Jožef princ Hohenzollern.

Nemčija — Belgija.

Nadaljujejo se najhujši boji na belgijski obali. Mesto Arras je vsled obstreljevanja skoro popolnoma razrušeno, pa se še ni udalo.

Zadnje nedelje se je nemški cesar pripeljal z avtomobilom v nemški glavni stan in z njim okoli 40 častnikov. Imeli so skupni obed in potem se je cesar odpeljal. Četrte ure pozneje se je pa na tistem kraju, kjer je cesar obedoval, prikazal angleški zrakoplovec in je vrgel bombe navzdol. Bombe so napravile precej škode in ubile dva nemška vojaka.

Nemčija — Japonska.

Tsingtau padel. Dne 7. novembra zjutraj so bili Nemci primorani izročiti oblegovalcem svojo močno trdnjavo Tsingtau. Japonci in Angleži so po devettedenskem obleganju dobili utrdbe Moltke, Iltis in Bismark. Nato je bila posadka primorana razviti belo zastavo. Skupaj z Nemci se je bojevala tudi avstrijska križarica „Cesarica Elizabeta“. Naši so jo sami raztreli, da ni prišla sovražnikom v pest. Na tej križarici je bilo mnogo Slovencev. Cela posadka ladje je štela 450 mož. Japonci so imeli pred Tsingtauom 60.000 mož in 40 ladij, Angleži pa 2000 mož. Japonci so imeli 14 ranjenih častnikov in 426 mrtvih in ranjenih mož. Od Angležev sta bila pa dva častnika ranjena. Japonci in Angleži so marširali v Tsingtau in ondi vjeli 2300 Nemcev in Avstrijcev.

Avstrija — Črna Gora.

Črnogorski princ Mirko je odpotoval v Bordeaux. Črnogorci zahtevajo od francoske vlade nove vojaške in denarne podpore.

Turčija — Angleška.

Dne 7. novembra so turške čete prekoračile mejo Egipta.

Napad na Dardanele. Francosko in angleško brodovje obstreljava Dardanele. Dve utrdbi sta uničeni. Neka turška ladja je prišla blizu in je začela streljati, pa je bila zadeta od dveh strelcev in je pobegnila. Francozi so poslali iz Toulona deset ladij, da se bodo združile z angleško-francoskim brodovjem, ki križari pred Malo Azijo.

Grška.

Sicer bi bila Grška primorana iti Srbiji na pomoč, pa bo vendar ostala nevtralna in tudi proti Turčiji ne bode sovražno nastopila.

PODLISTEK.

Iz ptičjega življenja.

(Iz češčine priredil V. Hybášek.)

4. Slavec.

(Dalje.)

Toda naenkrat se je vzdignil močan vihar. Zasukal ju je, in slavčji parček je bil vesel, da se je rešil v vejevje cvetoče črešnje... Oba ptiča sta se stiskala skupaj ko dva otroka. Tresla sta se vsled truda, slabosti in groze. Bližala se je nevihta, ki si je z bliski svetila na pot; njeni koraki so doneli bobnečega groma in z viharjem je naznanjala svoj prihod.

Slavec je izbral svoji družici varno zavetišče na prostoru, kjer se je mogočna veja cepila od starega debla kakor rame od telesa, a sam je zletel nižje, bolj globoko v dolino. Ni se motil... blizu vasi je šumljal potok, obrobjen z gostimi nizkimi vrbami, ki so tu stale mirno in brez strahu... Visoko nad njimi je bučala nevihta — one pa so slišale njen glas, a niso občutile njene jeze. Tu v kroni žalujoče vrbe, katere zelene veje so nalik bujnim lasem padale ob njenem stasu proti vodi, se je vsel slavec in zaklical prvič — drugič, in predno se je v tretje pomešal njegov klic med bobnenje viharja, je že priletela k njemu družica. Tukaj sta sedaj sedela skupaj pritisnjena. Z gorkoto svojih telesc sta grela drug drugega, počivala sta, rahljala si premočeno perje, poslušala razsajanje viharja, donenje groma in pripirala črna očesca pred rumeno slepečo svetlobo

kot kače se vijočih bliskov. Blaženo čustvo varnosti je navdajalo oba. Pred vetrom in dežjem so ju varovale zelene vejice s svežimi, mehkiimi listi. Nista čutila ne vetra ne mraza. „Kako je tu lepo!“ — pohvalila je ona in hvaležno se stisnila k svojemu tovarišu.

„Nevihta ponehava — bliski ugašajo — v kratkem poletiva naprej,“ je trdo odgovarjal slavec, kakor bi je ne slišal. — Stresla se je — sladka omedlevica je šinila po njenem telesu; čutila je, da ne more razprostreti kril. Ni imela moči, da bi se dvignila v hladni zrak noči. Stresla se je v bojazni, da bo morala zapustiti to gorko zavetišče. „Nehvaležnost!“ — je rekla žalostno in očitajoče... „samo za silo si poiskal ta kraj in to drevo?“ Ostani vsaj en dan — žejna sem in gladna — utrujenost hromi moja krila... Zapoje eno svojih pesmi, razveseli moje prestrašeno srce, zahvali se in poplačaj drevesu, ki te gosti, in ljudem, ki tu stanujejo. Zadremla bom na veji, okrepcam se, in jutri zvečer me vpelješ lepo in zdravo v svoj dom in me predstaviš svežo, ne pa utrujeno svojim bratom in sestram.“

Tako je rekla in ni čakala odgovora, ampak vtaknila glavico v svoje mehko perje pod perutnico, se popolnoma sključila in z veki, nežnimi ko pajčevina, zaprla trudni očesci. Zasanjala je... Slavec je videl, da bi zastoj ukazoval in zastoj prosil... Tudi njemu je bilo tukaj dobro... Zagledal se je na svojo družico — omeščalo se je njegovo trdo srce in odločil se je, da bo tu ostal en dan — toda samo en... Počije, da bo

jutri zdrav in vesel priletel na prag svojega raja... Srčice mu je poskakovalo sreče in sitnje blaženih trenutkov, ki so ga čakali. Čutil je, da njegova notranjost ne more obseči vse te sreče in veselja, čutil kako se dviga navdušenje iz srca višje in višje proti glavici... Stegnil je vrat, da podaljša pot in slast tega čustva, in ko je čutil vso njegovo sladkost gori, je odprl kljunček in iz njega izdihnil prvi ton.

Bilo je po ednajsti uri po noči. V tihoti po nevihti je počivala vas. Psi so jo stražili in besno lajali. Dražila jih je harmonika. Na obsekanih brunih na vasi so pa sedeli fantje. Ni se jim ljubilo iti domov — tako lepa je bila ta noč po nevihti. Krasota njena jih je omamljala. Niso si bili tega svesti, z nobeno dooločno besedo niso mogli imenovati onega čara, ki jih je zadrževal tu zunaj — preganjal zaspanec od njihovih oči in polnil srce s sladko radostjo... Peli so melanholične, žalostne pesmi in njihove nešolane glasove je spremljala harmonika.

Iz gostilne se je ravno dvignila domača gosпода. Nočni čuvaj je na koncu vasi — tam doli pri mlinu, kjer je regljalo polno žab, zadnjič zatrobil in ednajsti ton roga se je izgubljal v nočni temi kot dolg, zategnjen finale... Predno je utihnil in zamrl — zazvenel je od potoka sem nov glas. Jasen ko kristal, močan in čist kot bi bil kdo udaril na srebrni zvon, tako se je tresel prvi ton slavca v nočni tihoti — in za njim hitro drugi — tretji... (Dalje prih.)

Ogrska.

Magistrat na Reki je prejel od ogrskega ministrstva za notranje zadeve odredbo, v kateri stoji pisano med drugim tudi to-le: „Z ozirom na patriotično zadržanje izjavljam, da narodnosti, ki žive v ogrski državi, svoje narodne barve, nastale vsled zgodovinske tradicije in narodne uporabe, v kolikor niso identične z znaki kake tuje države, morejo nemoteno uporabljati na javnih krajih in ob javnih prilikah, v kolikor se na tistem kraju in v tistem času vsaj v enaki meri uporabljajo mažarske narodne barve.“

Grof Tisza, mogočnjak mažarski, je v zadnjem času izjavil: Kdor le hoče primerjati zadržanje ogrskih Rusinov z onimi v Galiciji in ozirati se na dejstvo, da so oni žalostni (namreč izdajalski) pojavi med Srbi v Slavoniji zavzeli mnogo večje dimenzije od onih v ožji Ogrski, toraj tam, kjer je srbstvo popolnoma vteleseno ogrski nacionalni državi — mora priznati, da za bodočnost odpada ne-le dolžnost, ampak tudi le sama razumna možnost vseh nadaljnjih poskušanj, da se monarhija ali njeni sestavni del ogrska država drugače grupira (t. j. odpravi dualizem).

Italija.

Italijanom dela skrbi nova kolonija v Afriki, ker Beduini vedno napadajo italijanska mesta okoli Tripolisa. Boje se, da bo zdaj še huje, ker so se med Nilom in Cirenajko proti Angležem uprli celi rodovi. Dne 20. novembra se snide italijanski parlament.

V Petrogradu so pogajanja med Rusijo, Francosko in Angleško na eni strani ter med Romunijo in Italijo (!) na drugi strani.

Bolgarija.

Pakratikov, bolgarski poslanik v Nišu, je prišel v Sofijo in je bil sprejet v avdijenci od kralja Ferdinanda. Sprejel ga je tudi ministerski predsednik Radoslavov. Nato je Radoslavov sprejel avstro-ogrskega poslanika grofa Tarnovskega. Kmalu potem se je vršil bolgarski ministerski svet, katerega sta se udeležila tudi Genadijev, voditelj opozicije, in pa predsednik sobranja. — Vpoklicane so čete drugega poziva pod orožje.

V sobranju je predložil vojni minister zakonski načrt o izrednem vojnem kreditu v znesku 33 milijonov.

Bolgarska vlada je odredila da bode varnska paroplovna družba prepeljala v Bolgarijo vse bolgarske častnike, ki sedaj bivajo v Rusiji.

Moratorij se je na Bolgarskem podaljšal do 7. februarja 1915.

Bolgarski vladni krogi nameravajo izročiti vodstvo bolgarskega poslanštva na Dunaju bivšemu ministru zunanjih zadev, Genadijevu.

Romunija.

Ruski poslanik Šebeko je poizkusil romunskega kralja pridobiti za Rusijo. Nagovarjal ga je, da naj ne ovira prevoza ruskih vojnih potrebščin skozi Romunijo, in obljubil mu je, ako bi Romunija stopila na rusko stran, da bi dobila Bukovino in Dobrudžo. Ako bi jo napadli Bolgari, bi Rusija zasedla bolgarski pristanišči Burgas in Varno. Romunija je ruske predloge odklonila in izjavila, da ostane nevtralna. Z druge strani se pa poroča, da se Romunija vedno bolj obožuje in da je zadnje dni zopet vpoklicala dva rekrutna letnika, in sicer 1896 in 1897.

Turčija.

Proglasila se bode na Turškem sveta vojna. Šejk il Islam bo izdal ukaz, s katerim bo prepovedal Mohamedancem, ki bivajo v sovražnih državah, iti na vojsko.

Nemci imajo v Turčiji prvo besedo. Glavni poveljnik turške vojske je nemški general, načelnik generalnega štaba proti Egiptu namenjene armade je polkovnik pl. Schönberg in poveljnik mornarice je admiral Liman.

V Carigrad je prišlo 2000 mohamedanskih vjetnikov iz Nemčije, ki so se bojevali med francoskimi četami, došlimi iz Alžira in Tunisa.

Egipt.

Angleži so zaprli v Egiptu vse Avstrijce in Nemce, pripadali so ti najuglednejšemu delu prebivalstva.

V Kairu so izbruhnili nemiri. Vse mošeje so zaprte.

Na egiptovski meji so zbrali Turki 10.000 mož močan zbor na kamelah, ki prodira proti Ismailiji ob Sueškem prekopu.

Portugalska.

Vstaši z bombami rušijo mostove in kolodvore. Vlak, v katerem se je vračal portugalski ministerski predsednik iz severne Portugalske, je skočil s tira. V Braganci in Mafi je revoltiralo vojaštvo, o čemer pa listi vsled stroge cenzure ne smejo poročati. Uredništva in tiskarne večjih monarhističnih listov so bile porušene in oplenjene. Dne 2. novembra je pred nemškim konzulatom v Oportu razpočila bomba. Ob času eksplozije k sreči ni bilo nikogar v poslopju. Škoda je neznatna.

Buri.

General Dewet je blizu Wimburga z 2000 Buri pri nekem mostu napadel Angleže, katerim je bil poveljnik general Cronje. Sluti se, da je Cronje zašel v past in bil premagan. Upor proti Angležem se je razširil po južnem ozemlju kapske kolonije.

Kitajska.

Razmere med Kitajsko in Rusijo so se poslabšale. Ruska vlada je vprašala Kitajsko, kaj da pomeni veliko zbiranje čet na meji. Kitajska je hladno odgovorila, da se pripravlja, ker se Rusija in Japonska sovražno vedeta.

V Nišu žive ljudje po cigansko. Mesto ima skoro trikrat toliko prebivalcev kot v miru, ker so tja pribežali prebivalci iz razdrtega Belgrada, Šabca in Smederova. Spe ljudje po kavarnah in gostilnah na mizah in klopeh, v rokah revolver, pod glavo pa listnico z bankovci, kdor jo ima.

Srbija dobiva pomoč od Rusije in Francoske. Rusija pošlje po Donavi v Kladovo vsak teden tri parnike, polne raznih potrebščin. Francoska je pa poslala Srbom nedavno devet novih baterij in čez Solun je poslala v Niš Srbom 50 milijonov frankov posojila.

Macedonski vjetniki bolgarske narodnosti, ki so se kot podložniki Srbije bojevali proti Avstriji in bili vjeti, so oproščeni vjetništva. Ko jim je Avstrija podelila prostost, so se podali v Bolgarijo.

45 tisoč Indijcev se je na 25 parnikih, dne 10. t. m. pripeljalo v Marseille, da pojdejo na bojišče proti Nemcem.

Belgija je pozvala vse svoje vojaške zavezance in za vojaščino sposobne moške, bivajoče v Švici, do 45. leta pod orožje.

Japonska zahteva od Kitajske, da naj odpravi vojske iz pokrajine Šantung, ker namerava Japonska to pokrajino začasno zasesti v varstvo Tsingtaua.

NOVIČAR.

Grof Attens, dalmatinski ces. namestnik, je eden najdelavnejših višjih uradnikov. Zelo skrbi za uboge dalmatinske begunce in neumorno nadzira delo „Rdečega križa“, potujoč od mesta do mesta.

Imenovanih je bilo za časa vojske v naši armadi skupaj 3771 novih rezervnih poročnikov, in sicer samo pri pehoti 2669.

Prva istrska judovska verska občina je ustanovljena v Voloski in začne poslovati s 1. januarjem 1915.

Moratorij je bah izpopolnil in podaljšal za avtonomni delokrog Hrvatske in Slavonije.

Reka — Sušak. Dočim so vse srednje šole na Reki, laške in mažarske, odprte in na njih nemoteno vrši pouk, so na Sušaku vse hrvaške šole še vedno zaprte. Ogrski minister za notranje zadeve pa je izdal lepo okrožnico, v kateri poudarja, da naj se šole samo v najskrajnejši potrebi zaprejo.

Poljski legijonaši. Te dni so pripeljali v Ljubljano 218 ranjenih in obolelih poljskih legijonašev in strelcev; med njimi je 28 težko ranjenih. Med strelci je tudi neki 15leten deček.

V Zagreb so te dni pripeljati 550 ranjencev iz Srbije, med katerimi je 50 težko ranjenih.

Nesreča na lovu. V Brznicarjevem legarju na Kočni je spodrnilo na snegu Petru Vovniku iz Spodnje Kokre ter se mu je pri tem sprožila puška. Strel mu je šel v levo stegno ter mu pretrgal žile, vsled česar je izkrvavel. Bil je blag, edini sin iz premožne rodbine.

V Železnikih je umrla g. Marija Košmelj, mesarja in posestnika soproga.

Padli so na bojišču: Podpolkovnik Alojzij Velkavrh, čigar truplo prepeljejo v Ljubljano; Danilo Hočevar, sotrudnik Goriškega lista; Viktor Zupancič, korporal iz Kranja in poročnik Vladimir Babič iz Ljubljane. — V 47. zaznamku izgub se navaja med padlimi Herbert baron Conrad pl. Hötendorf. — Med mrtvimi ni nadporočnik Ivan Bedenk iz Kranja, kakor poročajo časniki, ampak je on le vjetnik v Rusiji.

Vjetniki v Rusiji: Josip Košir, mlinar v Škofji Loki, profesor dr. Vojeslav Bole.

Ranjen je bil kadet Jožef Basaj iz Predoselj.

Zagrebski nadškof dr. Bauer posebno požrtvovalno in modro skrbi za vojake in ranjence. Kupil je zanje celo zalogo molitvenika „Vojnik Kristov“ in dal tiskati 40.000 molitvenikov za čas vojne ter 100.000 podobnic z najpotrebnejšimi molitvami. Vse to brezplačno razpošilja hrvaškim vojakom po celi monarhiji. Edini slovenski molitvenik za vojake, ki vsebuje tudi prav primeren pouk o vojaškem stanu, pa malo bolj počasi prodira med vojake.

Indijci v Ljubljani. V ljubljanskem gradu je med vjetniki 28 Indijcev iz Kalkute in devet iz Bombaja. Vjetniki dobivajo žive ovce, ki jih sami po mohamedanskih obredih koljejo in po svoje v lastni kuhinji za jed pripravljajo.

Šole v Ljubljani. Dijaki prve državne gimnazije imajo šolo na realci, in sicer hodijo realci v šolo dopoldne, gimnazijci pa popoldne. Poslopje prve državne gimnazije se je porabilo za bolnico.

Na Sveti Gori je bila zadnje nedelje velikanska procesija slovenskega ljudstva za zmago in mir. Navzočih je bilo deset tisoč ljudi. Vodil je procesijo goriški nadškof dr. Sedej, slavnostni govor je pa imel stolni prošt dr. Fajduti, goriški deželni glavar.

Kolera se je zanesla na Koroško in Štajersko. Prinašajo jo s severnega bojišča prihajajoči ranjenci. V Celovcu in Gradcu se skrbno pazi na to, da bi se kolera ne razširila med prebivalstvo.

Škofja Loka — Sanok. Škofjeloški avtomobil, ki je nekdanji vozil iz Škofje Loke na kolodvor, prevaža sedaj pod svojim starim naslovom v Galiciji vojske iz Sanoka na kolodvor.

Na Trsteniku je počil veliki zvon, ga bodo dali preliti. Osem let stari zvon je imel 37 stotov in je mogočno pel.

Austro-Croata je morala s svojim poslovanjem in s plovstvom popolnoma prenehati, dočim Ungaro-Croata po novem plovbenem redu dalje posluje in vozi. Vzrok temu je, ker je avstrijska vlada svoji družbi odpovedala podporo, dočim ogrska svojo dalje podpira.

Johanca iz Vodice obiskuje kraje svojih „čudežev“. Pred kratkim je bila v Ljubljani, v sredo teden zvečer je pa vzbujala senzacijo na Reki, kjer se je sprehajala po Corsu.

Židje menda delajo v vojski dobre kupčije. Iz Galicije se čuje, da prodajajo vojakom kos kruha po dve kroni, ravnatoko steklenico najslabšega vina. Iz komlsnega tobaka, ki ga dobe od vojakov, delajo cigarete in jih prodajajo po dva vinarja. Na Hrvaškem pa za te reveže nabirajo podporo.

G. dr. Globočnik je dobil izvrstnega zobotehnikarja ter se od ponedeljka naprej izvršujejo zopet vsa zobotehnična dela.

Ranjeni vojaki včasih prizadevajo svojim strežnikom precej sitnosti, tako fizičnih, kakor tudi moralnih. Visoki dami, ki se žrtvuje v prilog ranjencem, je n. pr. nedavno zabrusil, ko ga je opomnila, da naj leže v postelj, ker je že čas spanja, ranjeni vojak te-le besede v obraz: „Ja, ja, je že prav, pa taka stara frajla, kakor ste vi, bi tudi že morala biti v postelji“.

Nemščina na madjarskih šolah. Na Ogrskem je nemški jezik postal na vseh šolah obvezen predmet, na srednjih šolah se bo pa nemščina tudi bolj gojila kot doslej. Zdaj v ogrski vojski celo nekateri častniki ne znajo nemški.

Gališki begunci. Te dni je prišlo okoli 10.000 beguncev v okolico Gradca. Pozneje jih pošljejo v Lipnico, kjer se grade zanje posebne barake. Od teh jih pride v mariborsko okolico okoli 4000.

Pošta. Pošiljanje poštnih zavojev, namenjenih v Galicijo, poštni uradi do preklica ne smejo več sprejemati, ker je zasebni poštni promet z zavoji v Galicijo popolnoma ustavljen.

Kako se dajo povelja v bitkah pri težkih havbicah. Poveljnik baterije je ponavadi nekoliko oddaljen od bojišča, skrit na kaki višini, če je mogoče v kakšnem gozdiču, in je po telefonu zvezan s poveljujočimi častniki. Njegova telefonska postaja je izkopana jama, podobna kočici, pokrita z deskami in rušo, znotraj pa obložena s slamo.

Ako Bog da — in žandarji, tako pravi primorski Hrvat. Ta teden pa v Jelenju v hrvaškem Primorju samo žandarji niso hoteli, da bi se bila zvršila neka poroka, ker so ženina, ko je hotel stopiti ob strani neveste iz hiše proti cerkvi, prijeli radi tatvine in ga odgnali v zapor.

Nemci naj bodo zmerni! Dve stvari zahtevajo avstrijski nemški politiki, da se zvršita po sklenitvi miru: carinsko skupnost Avstrije z Nemčijo in pa zakonitim potom zajamčeno nadvlado Nemcev v Avstriji. — Nemci naj ne izvijajo, vsaj zdaj ne, ko teče toliko slovanske krvi.

«Svetovna vojska». Pod omenjenim naslovom je začel g. Ivan Podlesnik izdajati popis sedanje strašne vojske. Ravnokar je izšel prvi zvezek, ki obsega boje Avstrije s Srbijo in Črno-goro. Cena temu zvezku je 60 v, četrtletna naročnina za šest zvezkov znaša tri krone. Pripovedovanje je poljudno in živahno ter lahko razumljivo in pridejane slike še prav čedne. Narasla bo iz teh sešitkov debela knjiga o vojski, ki gotovo vsakega zanima, in zato naročevanja ni treba še posebej priporočati. Naročnina naj se pošilja Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Tatinsko stotnijo so odkrili na Reki, namreč družbo organiziranih uzmovičev iz Reke in Trsta, ki šteje 390 mož, od katerih pa jih že 320 sedi za „delo“ nesposobnih v kaznilnici.

Zanimivo proročanje. Neka nemška stoletna pratika je prinesla že pred leti za leto 1914. zanimivo proročanje. Prišel bo čas, ko bo postal svet zelo brezbožen. V mesecu maju se bo pripravljala vojska, toda bo še čas. Mesec junij bo na vojsko vabil. Julij bo tako krut, da bodo morali mnogi vzeti slovo od žen in otrok. V avgustu se bo na vseh straneh slišalo o vojski. September in oktober bosta prinesla veliko prelite krvi. V novembru so bodo videle čudovite stvari. O Božiču pa se bo pelo o miru.

Razglas. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je v delni spremenitvi svojega razglasa z dne 6. oktobra 1914 št. 28976 določila za nadrobno prodajo petroleja v vseh občinah na deželi izvemši deželno glavno mesto Ljubljana do preklica najvišjo ceno z 52 vinarji za liter.

To se daje vsled razpisa c. kr. deželne vlade z dne 8. novembra 1914 št. 31459 na znanje. C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 12. nov. 1914.

Razglas. Z deželnim zakonom z dne 4. maja 1914 št. 14 dež. zak. in z naredbo c. kr. deželne vlade v Celovcu z dne 13. maja 1914 št. 2138 praes. dež. zak. št. 15 oboje objavljeno v VIII kosu deželnega zakonika za vojvodino Koroško se vpelje pričeniš z 1. novembrom 1914 za vse javne ceste na Koroškem voznja na levo stran t. j. izogibanje v levo stran in prehitevanje v desno stran. Na to se občinstvo zlasti voznike in kolesarje opozarja. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 30. oktobra 1914.

ZADNJE VESTI.

Pri napadu na Sebastopolj se je posrečilo turški oklopni križarki položiti pred vhod v luko mine, tako da je velik del ruskega črnomskega brodovja zaprt v sebastopoljski luki.

Radko Dimitrijevič, znani bolgarski general, je imenovan za poveljnika armade, ki so jo Rusi postavili proti Turkom.

Krakovo, 11. novembra. Nevarnost je, da bo trdnjava obkoljena, zato se Krakovo izpraznjuje. Župan dr. Leo in občinski svetovanci ter železniški, politični, sodni, bančni uradniki so zapustili mesto. V treh dneh se je izselilo nad 20.000 oseb, 12.000 jih je prišlo na Dunaj.

Carigrad, 11. novembra. Tu se oznanja sveta vojna, sto tisoč mož pojde v Egipt.

Berlin, 12. novembra. Francozi so bili vrženi nazaj čez Yser. Vjetih je bilo 700 Francozov. — Pri Kališu na pruski meji so nemške čete zavrnilo četo kozakov.

Dunaj, 12. novembra. Novo avstro-ogrsko vojno posojilo se pridno podpisuje.

Dunaj, 12. novembra. Naši so zasedli na Srbskem po vednih bojih Osečino, Nakučani in Novo Selo. Srbi se umikajo proti Koceljcu in Valjevu. Zopet so naši dobili štiri tope, 14 voz z municijo, več šotorov in drugih reči, in so vjeli veliko Srbov. — Vzhodno od Črnovic na reki Prutu so naši premagali Ruse, katerih je veliko padlo.

London, 12. novembra. Neki nemški podmorski čoln je potopil v kanalu angleški torpedni čoln „Niger“. Posadka ni utonila.

Pozor, članice Marijinih družb!

Tiska se v naši tiskarni Bleiweisov družbeni molitvenik: „Hči Brezmadežne“. Imel bo okrog 500 strani. Oblika bo ista kakor pri „Tolažba dušam v vicah“. V prvem delu se ponatiskava stanovski pouk, katerega so v prvi izdaji Slovenke z velikim navdušenjem sprejele. V drugem, novem delu je bogat marijanski molitvenik, ki nudi poleg drugih posebno veliko obhajilnih molitev in vse za družbe potrebne molitve. Pesmi je čez 30. Veljal bo molitvenik rdečobrezan 3 K. Naroča se lahko takoj pri „Tiskovnem društvu“ v Kranju, ker kralu izide.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

Dr. Globočnik ni k vojakom poklican in zdravi nadalje. 16 52—33

Izvrstno OGLJE

dobijo kovači, ključavničarji, kleparji in tudi perice

pri

Francu Kuraltu, Kranj.

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računske zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU

August Agnola Ljubljana, Dunajska cesta št. 11 (poleg Figovca)

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, svetilk, okvirou, ogledal, šip i. t. d. kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete. Prevezema za steklenje novih stauob, slikanje na steklo in umetno steklarstvo.

Vsemogočni Bog je poklical v boljše življenje našega iskreno ljubljenelega sina in brata, gospoda

VIKTORJA ZUPANČIČ

korporala 22. topniške divizije

ki je dne 25. oktobra t. l. v starosti 21 let, previden s sv. zakramenti za umirajoče, umrl junaške smrti v Sadovi pri Przemyslu in bil ondi položen k večnemu počitku.

Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

KRANJ, dne 9. novembra 1914.

Žalujoča rodbina Ivan Zupančič.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, da je naš dobri oče, soprog, sin, brat in stric, gospod

JANKO ŠINK

svečar in posestnik v Kranju

danes zvečer ob 7. uri po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 41. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnekega bode v četrtek, dne 12. novembra ob treh popoldne iz hiše žalosti v Kranju.

Maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Kranj, dne 10. novembra 1914.

Jospina Šink, soproga, Josip in Franc Šink, sinova.

Franc Šink, oče, Franc, Jernej, Josip in Stefan, bratje.

Marija Čeplič, Marijana in Ivanka Šink, sestre.

Zahvala.

Za prijazne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenelega očeta, soproga, sina, brata in strica, gospoda

JANKO ŠINKA

svečarja in posestnika v Kranju

se nam ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti, zato naj sprejmejo srčno zahvalo tem potom tudi vsi oni, ki so spremili blagega pokojnika k zadnjemu počitku.

Posebej se zahvaljujemo prečastiti duhovščini in vsem, ki so nam stali v britkih urah ob strani.

Kranj, dne 12. novembra 1914.

Žalujoča rodbina Šink.

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva «Rdeči križ» v Kranju

Nabiralna pola gasilnega društva v Žabnici: Jožef Logonder, Žabnica, 6 K, Franc Kuralt, Šutna, 1 K, Franc Müller, Šutna, 1 K, Andrej Hafner, Dorfarje, 2 K, Peter Jugovic, Forme, 1 K, Dolinar Valentin, Forme, 1 K, Žabnica. Vilfan Matevž 1 K, Rozman Franc 1 K, Janez Pokorn 1 K, Janez Vilfan 1 K, Janez Oman 1 K, Jožef Kuralt 1 K, Oman Andrej 1 K, Šifer Anton 1 K, Hafner Franc 1 K, Šifer Janez 1 K, Šifer Franc 1 K 40 v, Šifer Anton 1 K, Šifer Janez 1 K, Hafner Franc 1 K, Cegnar Ivan 1 K, Kuralt J 1 K, Kuralt Fr. 1 K, Kalan Franc 1 K, Jenko Peter, Šutna, 1 K, Vilfan Franc, Dorfarje, 1 K, Berčič Josip, Dorfarje, 1 K, Oblak Josip, Žabnica, 1 K, Vilfan J., Šutna 50 v. — Skupaj 54 K 90 v.

Nabiralna pola gospe Stanislave Mehkote v Voklem: Malikota Milan 1 K, Malikota Marica 1 K, Gaber Helena 1 K, Čebašek Jurij 1 K, Čebašek Ivana 1 K, Podlipnik Mana 1 K, Ratner Antonija 1 K, Čebašek Matija 1 K, Logar Mar. 1 K, Čebulj Marija 2 K, Milar Johana 1 K, Žirovnik Primož 1 K, Golorej Helena 1 K, Pravhar Jan. 20 v, Pravhar Miha 1 K, Gašperlin Franca 20 v, Zmrzlikar Johana 2 K, Zmrzlikar Marjana 2 K, Podjed Tomaž 20 v, Logar Primož 1 K, Podjed Franc 1 K, Pravhar Ivana 1 K, Podjed Janez 1 K, Bobnar Miha 1 K, Pravhar Jera 50 v, Podjed Jurij 1 K, Vehovec Neža 1 K, Likozar Janez 1 K, Globočnik Mici 2 K, Belear Marija 40 v, Žumer Primož 5 K, Bobnar Aiozij 2 K, Kalan Luka 40 v, Kristanc Mana 50 v, Zupanc Ivana 40 v, Čebulj Luka 1 K, Podjed Lenka 50 v, Podjed Franca 50 v, Juvan Franca 1 K 80 v, Gaber Luka 1 K, Naglič Helena 40 v, Naglič Marija 20 v, Logar Janez 20 v, Žerovnik Martin 60 v, Kožuh Marija 20 v, Žumer Micka 60 v, Kalan Franc 30 v, Vehovec Franc 1 K, Vehovec Janez 1 K, Vehovec Jož. 1 K, Aljaž Franc 1 K, Staré Marija 2 K, Naglič Johana 1 K, Omersa M 1 K, Žumer Janez 4 K, Žumer Marija 1 K 40 v, Kristanc Janez 20 v, Belear Terezija 1 K, Belear And. 20 v, Čebulj Helena 1 K, Pibranski Emilija 40 v, Čebulj Marjeta 1 K, Vehovec Micka 1 K, Rogelj Jakob 1 K, Golorej Ivana 1 K, Čebulj Martin 1 K, Čebulj Micka 1 K, Vehovec Gašper 1 K, Podjed Marija 1 K, Podjed Franca 1 K, Podjed Micka 1 K. — Skupaj 73 K 30 v.

Nabiralna pola deklishe šole v Kranju: Jugovic Franja 80 v, Dolenc Elza 1 K, Čadež Franciška 80 v, Požgaj Vilma 10 v, Požgaj Vida 10 v, Kunstelj Mihael 44 v, Brezar Matilda, Klanec 20 v, Kranj: Bizjak Cirila 20 v, Volčič Ana 80 v, Volčič Franciška 80 v, Pikuš Marta 30 v, Bedenk Katarina 30 v, Kanduč Zofija 40 v, Eržen Marija 10 v, Kokalj Angela 40 v, Soklič Gabriela 20 v, Ažman Ter. 66 v. — Skupaj 7 K 60 v.

Nabiralna pola iz Tržiča: Ludovik Wächter 1 K, Franc Pirc 1 K, Fr. Likar 1 K, Ciril Prosen 50 v, Scharabom V. 50 v, Anton Šarabon 1 K, Srečnik Fr. 60 v, Krystutek Prokop 60 v, Mally Fritz 1 K, Rudolf Pregel 50 v, Janez Schmid 50 v, Jožef Novak 60 v, J. Kavčič 2 K, J. Zierl 1 K, Ferdinand Zerh 1 K. — Skupaj 13 K 80 v.

Nabiralna pola trga Železniki: Anton Prezel 30 v, Jože Logar 40 v, Matevž Mohorič 20 v, M. Žumer 1 K, Janez Petrač 40 v, Ferd. Šmid 20 v, L. B. 1 K, Spiček Ivan 1 K, Mici Lotrič 40 v, Francka Krek 40 v, Ignac Mlakar 1 K, Andrej Gorjanc 1 K, Vladimir Demšar 1 K, Joško Prezelj 50 v, Vrbanc Torkar 50 v, Luka Markelj 1 K, Ignac Demšar 40 v, Marija Benedičič 40 v, Marija Štal 1 K, Neža Rozman 30 v, Peter Kunstelj 1 K, Blaž Logar 1 K, Antonija Martinec 40 v, Matevž Ambrožič 20 v, Marija Bekš 20 v, Uršula Kavčič 20 v, Marija Demšar 20 v, Marija Prevc 30 v, Andrej Verhunc 1 K, N. N. 10 K, Franc Nastran 2 K, Meta Fabjan 1 K, Jožef Hajnrihar 1 K, Gregor Demšar 1 K, Franc Jelovčan 1 K, Franc Zupanc 1 K, Stefanija Schinzel 3 K, Franc Oblak 1 K, Mihael Logar 1 K, Valentin Šmid 1 K, Ivan Benedičič 1 K, Valentin Kokalj 1 K, Jernej Tolar 1 K, L. G. 5 K, M. G. 5 K, Franc Čelenik 1 K, Anton Globočnik 10 K, Josip Globočnik 10 K, Neža Potočnik 40 v, Tomaž Benedičič 40 v, Franc Zupanc 40 v, Franc Oblak 40 v, Marija Pegam 60 v, Marija Martnik 20 v, Marija Merkel 1 K, Franc Bertonec 50 v, Janez Keržar 1 K 20 v, Jak. Mlakar 1 K, Jan. Keržar 20 v, Jakob Dermota 5 K, J. Goljot 60 v, Marija Šmid 60 v, Ivana Dolenc 1 K, Mar. Benečič 20 v, Jožef Velušček 1 K, Janez Goljevšček 1 K, Jožef Gabrijeljčič 1 K, Jožef Stanič 20 v, Franc Bertonec 20 v, Matevž Benedičič 20 v, Anton Verhunc 40 v, Anton Potočnik 1 K, Katra Goljevšček 20 v, Fr. Blaznik 50 v, Pavlič in Šraj 1 K, Doroteja Košmelj 1 K, Marija Spiček 30 v, Ivana Pintar 40 v, Marija Lotrič 30 v, Franca Šmid 20 v, Ana Lotrič 30 v, Marija Trojar 20 v, Valentin Benedičič 30 v, Jerica Primožič 20 v, M. Arrol 20 v, Jerica Fajglj 20 v, Marija Pojak 20 v, Jožef Primožič 30 v, Janez Sturm 20 v, Julija Kosem 30 v, A. Hafner 5 K, Franc Gartner 20 v, Josip Flander 1 K, Valentin Primožič 40 v, K. Kralj 1 K, Janez Mohorič 10 v, Gab. Thaler 2 K, Jožef Dolenc 20 v, Franc Srebernjak 1 K, Anton Rajhart 20 v. — Skupaj 96 K 50 v.

Umetni zobje!

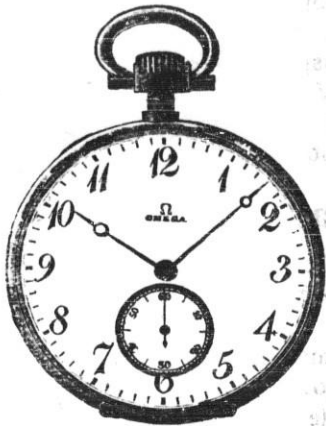
Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo **amerikanski umetni zobje** posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi **plombirajo zobje** vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.
Stritarjeva ulica št. 7.

Premog

trboveljski, najboljše kakovosti, ima vedno v zalogi ter prodaja najceneje turdka

J. Kušlan, Kranj.

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

urar v Kranju

poleg lekarne. Ustanovljeno l. 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Strogo solidna in poštna postrežba. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Razširjajte „Gorenjca“!

Kranjska deželna banka v Ljubljani

Deželni dvorec.

Vhod Gosposka ulica.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po **4 in pol odstotka**, vloge v tekočem računu od dneva vloge do dneva dviga. Zalaga vadije in kavcije za podjetnike in obrtnike. Daje posojila proti vknjižbi in na amortizacijo. — Priporoča v nakup svoje pupilarno-varne

4 1/2 %

zastavne liste in komunalne zadolžnice, kosi po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron. — Za vse posle Kranjske deželne banke in za njene vrednostne papirje jamči dežela Kranjska.

Vina! Pristna naravna. Vina!

R. Marenčič, Kranj

Na debelo liter **36 v, 44 v, 48 v, 60 v.**

Vina! Vzorci na željo zastoj in poštnine prosti. Vina!

24 77

Ivan Levičnik

upar in trgovec v Kranju, v g. dr. Štempiharjevi hiši.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Najnižje cene brez konkurence. :: Solidna postrežba.

Očala in ščipalnike vsake vrste po zelo nizkih cenah.

Popravila izvršuje točno in solidno.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „UNION“ (za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{3}{4}\%$ brez odbitka :: rentnega davka

Poleg neomejenega poroštva vseh članov in vrhu rezervnega zaklada, ki znaša blizu tri četrt milijona kron, jamči za vse denarje vložene pri „Ljudski posojilnici“ tudi dežela Kranjska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

115 25-57

KINO „TALIJA“ V KRANJU

OTVORITEV

kinematografičnega gledališča

pod turdko

KINO „TALIJA“

v Kranju v „Zvezdi“ poleg kavarne Krajnc

se slavnemu občinstvu naznanja.

Predstave se bodo naznanile po plakatih.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Ks. Sajovic.

Samo K 6.50

boljše K 8.50 in 10.50

stane v

P prvi gorenjski razposiljalni

Ivan Savnik, Kranj

4 1/2 m za eno fino zimsko žensko obleko, v poljubni barvi.

...

Čevlji moderni in trpežni finejši kot povsod drugod.

...

Zimsko triko perilo

za vojake od najcenejše do najfinejše

vrste po zelo ugodni ceni.

6 52-46

...

Pelerine moške,

doma izdelane, samo še nekaj časa

K 7.50, 8.50, 9.50.